

La Florida-Les Planes 100

Història de dos barris de l'Hospitalet

La Florida-Les Planes 100

Història de dos barris de l'Hospitalet

Francisco Javier Rodríguez Baena

“Hay que interpretar siempre escanciando nuestra alma sobre las cosas, viendo un algo espiritual donde no existe, dando a las formas el encanto de nuestros sentimientos, es necesario ver por las plazas solitarias a las almas antiguas que pasaron por ellas”

FEDERICO GARCÍA LORCA, *Impresiones y paisajes*

Producció: Laboratorinectar (ambar@periodistes.org)
Disseny de la coberta: Creators
Impressió: ServicePoint

© del text: Francisco Javier Rodríguez Baena
© d'aquesta edició:
Centre d'Estudis de l'Hospitalet
Av. Josep Tarradellas i Joan, 44.
Espai Moli
08901 L'Hospitalet
Telèfon 93 338 60 91
www.celh.cat
celh@celh.cat

Pla de Regeneració Urbana Integral Les Planes - Blocs Florida
C/Libèl·lula, 8, 08905, L'Hospitalet
<http://www.l-h.cat/plaintegrallesplanes>

Primera edició: desembre 2023
ISBN: 978-84-948236-7-1
Dipòsit legal: B 19482-2023

Es permet la reproducció parcial d'aquesta obra sense finalitats comercials i sempre que se'n citi la referència bibliogràfica.

Índex

Pròleg	7
1. Una reflexió per a començar	9
La importància de trencar el gel	10
El llegat de la Història	15
Una confessió	17
2. Tot això, abans, eren camps	21
El cementiri i el barri: la difusa frontera entre els vius i els morts	24
L'arribada de la indústria	27
Els primers compassos del nou barri	31
3. La Florida-les Planes, any 0	35
El projecte de Ceravalls	38
Posant ordre: el pla de ciutat-jardí	40
4. República, guerra i repressió	43
Fugint de la repressió: les migracions de la fam i la manca d'habitatge	49
5. Els Blocs Florida: una solució parcial per al problema de l'habitatge	55
Els blocs es fan realitat	60
6. La immigració de mitjans del segle XX: el barri es consolida	65
Quan des de les Planes es podia veure el mar	72
La prehistòria comercial del barri	80
Les condicions de vida: "Era una calle de barro"	83
7. Deficiències als blocs: la llavor de l'associacionisme	85
La democràcia porta millores als blocs	94
8. "Volem escoles, escoles volem"	99
Un barri gris i sense verd	111
Alta tensió veïnal	116
9. Una parròquia que il·lumina el barri	123
10. Centre Social: la gènesi de l'associacionisme	133
El compromís polític comporta riscos	138
11. L'Associació de Veïns, corcó del poder i escola de democràcia	147
12. L'arribada de la democràcia	153
El 23F i la Florida	160
El barri es connecta amb la gran Barcelona	161
Anys 90, anys de canvis	162
13. Les migracions internacionals	167

14. La cultura: un barri mestís	177
La Festa Major: la sang de les venes del barri	177
Un barri molt flamenc	185
La cultura catalana també hi és present	187
La primera Aula de Cultura d'Espanya	190
La Florida: territori de ràdios lliures	195
Cinema de barri: les sales oblidades	198
Sense elles, el món s'atura	201
L'esport i la Florida-les Planes, una relació intensa	204
15. Epíleg: personalitat i talent per superar-ho tot	211
Una seixanten d'accions	215
L'associacionisme revifa	219
Voluntat transformadora	221
Un aniversari molt sentit	231
16. Fonts i bibliografia	237

Pròleg.

“La Florida i les Planes, passat, present i futur”

Els que em coneixeu, sovint em sentiu a parlar de futur, d'objectius i de projectes de ciutat. D'allò que volem ser i d'allò que volem aconseguir.

Aquest any hem celebrat el centenari de la Florida i les Planes i l'obra que ara teniu a les mans és un bon colofó d'aquesta efemèride. En aquest llibre se'n recull la història a través de la mirada de la seva gent, ja que és el resultat d'un procés de treball comunitari en el qual s'han involucrat els participants en el Pla integral les Planes-Blocs Florida, el Centre d'Estudis de L'Hospitalet i el veïnat.

Es tracta d'una iniciativa que ens permet recuperar el llegat de milers de dones i homes que van construir els barris dia a dia, a partir del treball, la solidaritat i l'esforç col·lectiu. Recuperar i rememorar les seves vivències és retre un petit homenatge a tots aquells veïns i veïnes anònims —tanmateix, amb noms i cognoms— que van contribuir a fer de la Florida i les Planes els barris amb caràcter que avui coneixem.

En les seves pàgines hi trobareu imatges, algunes de les quals cedides per participants en els tallers de memòria històrica dels dar-

ters mesos, que formen part de la memòria col·lectiva dels veïns i veïnes de més edat i que volem compartir amb les generacions més joves.

Amb aquestes línies, em vull adreçar —molt especialment— a aquesta generació que va participar activament en el moviment veïnal i que va treballar de valent durant els anys 60 i 70 per aconseguir els equipaments i serveis que avui gaudim. Són veïns i veïnes que van lluitar per un barri més digne, just i cohesionat, una lluita que ha marcat per sempre el seu caràcter, el caràcter de la gent de L'Hospitalet.

Perquè tot el que som i tot el que tenim és fruit de l'esforç i de la lluita. Ni a la ciutat de L'Hospitalet, ni als barris de la Florida i les Planes, mai ningú no ens ha regalat res, sinó que tot ho hem obtingut gràcies al nostre treball.

Tots i totes podeu estar molt orgullosos de la història que heu protagonitzat, del canvi extraordinari que han viscut aquests barris en les darreres dècades. La Florida i les Planes ja atresoren un segle d'història, sí, però també tenen molt de futur, el qual hem d'escriure entre tots i totes.

I és que encara queda molt per fer. Els darrers anys han estat especialment durs. La darrera crisi econòmica i sanitària ens ha posat a tots a prova i ha fet evident que encara tenim importants mancances, especialment en temes urbanístics i de convivència. Però les resol-drem com sempre hem fet en aquest barri i en aquesta ciutat: treballant plegats.

Ara fa sis anys, l'Ajuntament de la ciutat, el teixit associatiu i el veïnat vam posar en marxa un projecte col·lectiu de transformació i millora del barri: el Pla integral les Planes-Blocs Florida, una iniciativa que en aquest curt període de temps ha fet que el barri tingui més serveis i un teixit associatiu més fort per fer front als reptes de futur i afavorir la integració, l'equitat i la cohesió social.

En aquest període, s'han dut a terme dife-rents projectes educatius, socials, esportius, culturals, d'inserció laboral i de recuperació d'espais degradats, i ja estem treballant per desenvolupar noves accions amb l'horitzó de 2030.

No vull finalitzar sense fer arribar el meu agraïment al Centre d'Estudis de L'Hospitalet per aquesta publicació i per ajudar-nos a re-cuperar un bocí de la nostra història. I ara sí, us convido a endinsar-vos en aquest llibre que recupera la memòria popular i que ben segur no us deixarà indiferents. Gaudiu-lo!

Núria Marín i Martínez
Alcaldeessa de L'Hospitalet